

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/49/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117235068
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6117235068.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobkyne X. W., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom P. X. XXXX/XX, XXX XX P., právne zastúpenej JUDr. Miroslavom Červenkom, advokátom, so sídlom M. R. Štefánika 72, 962 12 Detva, proti žalovanému KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpenému JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 1.398,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 16C/2/2018-114 z 30. novembra 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen p o t v r d z u j e.
- II. Žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 30. 11. 2018 žalobu žalobkyne zamietol (prvý výrok). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy konania v plnom rozsahu, do troch dní od právoplatnosti uznesenia o určení výšky trov (druhý výrok).

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplynulo, že žalobkyňa sa voči žalovanému žalobou domáhala zaplatenia istiny 1.398,- Eur s príslušenstvom z titulu úpadku cestovnej kancelárie Fantravel s.r.o., so sídlom Bratislava, IČO: 45 330 204 (ďalej aj „cestovná kancelária“, resp. „Fantravel s.r.o.“, event. „obstarávateľ zájazdu“), s ktorou uzatvorila zmluvu o obstaraní zájazdu a dňa 19. 10. 2015 uhradila zálohu vo výške 1.398,- Eur. Podľa názoru žalobkyne jej v zmysle čl. 9 písm ods. 1. písm. b/ Všeobecných podmienok pre účasť na zájazdoch Fantravel s.r.o. jej vzniklo právo na poistné plnenie. Súd prvej inštancie zistil, že medzi Fantravel s.r.o. ako obstarávateľom a žalobkyňou ako objednávateľom došlo k uzavretiu Zmluvy o obstaraní zájazdu zo dňa 28. 10. 2015, pričom žalobkyňa cestovnej kancelárii zaplatila preddavok ceny zájazdu v sume 1.398,- Eur dňa 19. 10. 2015. Zájazd sa v dohodnutom termíne od 25. 02. 2016 do 04. 03. 2016 neuskutočnil a cestovná kancelária preddavok na cenu zájazdu žalobkyni nevrátila.

Žalobkyňa dňa 11. 02. 2016 uplatnila u žalovaného nárok na poistné plnenie z titulu poistenia obstarávateľa zájazdu pre prípad úpadku, pričom poistné plnenie žalovaný žalobkyni neposkytol. „Údajný konateľ“ Fantravel s.r.o. (pán W. R. R.) nebol v čase uzavretia poistnej zmluvy pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku zo dňa 07. 11. 2015 oprávnený konať za obstarávateľa zájazdu, pretože od 01. 11. 2015 bol jeho jediným konateľom pán Q. P.. Toto skutkové tvrdenie žalovaného uvedené v odpore proti platobnému rozkazu žalobkyňa vo vyjadrení k odporu (č.l. 51 spisu) výslovne

nepoprela, len konštatovala, že o tom nemala vedomosť, preto sa v zmysle § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) toto skutkové tvrdenie žalovaného bolo nesporné.

V súvislosti s avizovanými správami o úpadku obstarávateľa zájazdu Fantravel s.r.o. bolo u žalovaného prihlásených spolu 429 žiadateľov o poistné plnenie spolu v sume 773.037,- Eur, pričom 375 žiadateľov uplatnilo svoj nárok na poistné plnenie do konca januára 2016 (toto tvrdenie žalovaného ostalo bez vyjadrenia zo strany žalobkyne).

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 9 ods. 1 písm. b) zákona č. 281/2001 Z. z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 281/2001 Z. z.“), § 797 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“).

Súd prvej inštancie konštatoval, že na základe skutkového stavu veci zisteného vykonaným dokazovaním a ďalším procesným postupom (nesporné skutkové tvrdenia strán) a po právnom posúdení veci dospel k záveru, že žaloba žalobkyne nie je dôvodná.

V prejednávanej spore uplatnil žalobkyňa podanou žalobou proti žalovanému nárok na poistné plnenie v zmysle § 9 ods. 1 písm. b) zákona č. 281/2001 Z. z. s poukazom na poistnú zmluvu pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku zo dňa 07. 11. 2015, ktorá mala byť uzavretá medzi obstarávateľom zájazdu Fantravel s.r.o. ako poistníkom na jednej strane a žalovaným ako poistiteľom na strane druhej. V zmysle § 797 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s článkom 2 bod 2 Všeobecných poistných podmienok pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie (ďalej aj „Všeobecné poistné podmienky“), podľa ktorého poisteným je objednávateľ zájazdu, na ktorého sa vzťahuje uzavretá zmluva o zájazde, a ktorému v prípade vzniku poistnej udalosti vzniká právo na poistné plnenie.

Predpokladom úspešnosti žaloby v prejednávanej spore je preukázanie: 1/ uzavretia poistnej zmluvy pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie medzi cestovnou kanceláriou Fantravel s.r.o. a žalovaným, 2/ uzavretia zmluvy o obstaraní zájazdu medzi žalobkyňou a cestovnou kanceláriou Fantravel s.r.o., 3/ neuskutočnenia dojednaného zájazdu, 4/ nevrátenia zaplateného preddavku na cenu zájazdu žalobkyňi, 5/ a to z dôvodu úpadku cestovnej kancelárie Fantravel s.r.o..

Z nepopretých skutkových tvrdení žalobkyne vyplynula nespornosť skutkových tvrdení (§ 151 ods. 1 CSP) ohľadne bodov 2/, 3/, 4/ , t.j. uzavretie zmluvy o obstaraní zájazdu, neuskutočnenie dojednaného zájazdu a nevrátenie zaplateného preddavku na cenu zájazdu.

Pokiaľ ide o uzavretie samotnej poistnej zmluvy z nepopretého skutkového tvrdenia žalovaného vyplynula nespornosť skutkového tvrdenia ohľadne absencie oprávnenia tvrdeného konateľa cestovnej kancelárie Fantravel s.r.o. (W. R. R.) na uzavretie poistnej zmluvy pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie ku dňu 07. 11. 2015 (konateľom bol len do 31. 10. 2015), z čoho súd prvej inštancie vyvodil nepreukázanie platného uzavretia zmluvy pre poistenie zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie so žalovaným.

Vo vzťahu k úpadku cestovnej kancelárie súd prvej inštancie uviedol, že skutkové tvrdenie žalobkyne o úpadku cestovnej kancelárie bolo medzi stranami sporné, bolo povinnosťou žalobkyne označiť dôkazy na preukázanie tohto tvrdenia, preto toto tvrdenie považoval súd prvej inštancie za nepreukázané. Len samotný poukaz na existujúce dlhy cestovnej kancelárie vyplývajúce z údajov na internete nepreukazuje súčasne aj neschopnosť cestovnej kancelárie plniť záväzky (v tomto smere sa súd stotožnil s argumentáciou žalovaného, že samotná existencia dlhov sama o sebe neznamená úpadok, pretože nemusí ísť o neschopnosť uhrádzať svoje záväzky, ale o neochotu ich uhradiť).

Podľa názoru súdu prvej inštancie v prejednávanej spore nejde o spotrebiteľský spor (pretože nejde o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ale ide o spor o poistné plnenie, pričom v tomto právnom vzťahu nevystupuje žalovaný ako dodávateľ), preto ustanovenie § 295 CSP nebolo možné aplikovať. Na základe zhodnotenia splnenia predpokladov úspešnosti žaloby žalobkyne sa žalobkyňi nepodarilo v prejednávanej spore preukázať platné uzavretie poistnej zmluvy zo dňa 07. 11. 2015 (ktorú je z dôvodu absencie podpisu oprávnenej osoby - konateľa Fantravel s.r.o. potrebné považovať za neplatnú podľa § 40 ods. 1 a 3 OZ v spojení s § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka), ani existenciu úpadku cestovnej kancelárie, preto nemá právo na poistné plnenie od žalovaného. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v dôsledku zamietnutia žaloby v spore v plnom rozsahu úspešný, preto mu súd prvej inštancie priznal proti žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O samotnej výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu žalobkyňa podala včas odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zmenil a jej žalobe vyhovel v celom rozsahu a uložil žalovanému

povinnosť nahradiť jej trovy konania vrátane trov odvolacieho konania, eventuálne zrušiť rozsudok prvoinštančného súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolanie odôvodnila odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b/, h/, f/ CSP.

Uviedla, že v posudzovanej veci sa jedná o spotrebiteľský spor, pretože v zmysle § 6 zákona č. 281/2001 Z.z. je zmluva o zájazde spotrebiteľská zmluva, z čoho vyplýva, že aj spory, v ktorých je účastníkom objednávateľ zájazdu, sú spotrebiteľské spory. Ďalej Okresný súd v Banskej Bystrici v upomínacom konaní jej vrátil súdny poplatok z dôvodu, že sa jedná o spotrebiteľský spor a taktiež aj Krajský súd v Banskej Bystrici v odôvodnení uznesenia č. k. 12NeC/3/2018-77 zo dňa 30. 04. 2018, ktorým rozhodol o nesúhlase Okresného súdu Zvolen s postúpením vecí z Okresného súdu Banská Bystrica, uviedol, že ona si návrhom na vydanie platobného rozkazu uplatňovala nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, preto je podľa § 9 písm. d/ CSP v predmetnom prípade na konanie miestnej príslušný Okresný súd Zvolen.

Mala za to, že „nesprávny názor súdu, že sa nejedná o spotrebiteľský spor, je nesprávnym procesným postupom súdu, ktorým bolo znemožnené žalobkyni aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP).“

Podľa jej názoru súd prvej inštancie v zmysle § 295 CSP aj bez jej návrhu bol povinný zabezpečiť dôkazy preukazujúce platnosť (príp. neplatnosť) poisťnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným a cestovnou kanceláriou a dôkazy preukazujúce úpadok cestovnej kancelárie.

Ďalej poukázala na to, že súd prvej inštancie jej nedoručil poisťnú zmluvu uzavretú medzi žalovaným a Fantravel s.r.o. napriek tomu, že ju žalovaný v odpore ako dôkaz uviedol, a preto sa k nej žalobkyňa nemohla vyjadriť. Nedoručením poisťnej zmluvy ako dôkaznej listiny protistrany bolo porušené jej právo žalobkyne oboznámiť sa s týmto dôkazom podľa Čl. 9 Základných princípov CSP.

Opätovne zdôraznila, že jej poisťná zmluva nebola doručená, a preto sa k jej obsahu nemohla vyjadriť, keďže nepoznala jej obsah a podpísal ju podľa skutočností uvedených žalovaným a súdom prvej inštancie dňa 07. 11. 2015 konateľ W. R. R.. Podľa výpisu z Obchodného registra Fantravel, s.r.o. konateľom tejto spoločnosti bol W. R. R., a to aj v období od 13. 01. 2015 do 15. 01. 2016, t.j. v čase podpísania poisťnej zmluvy (07. 11. 2015), a preto nie je pravdou, že uvedený konateľ nebol v čase podpisu poisťnej zmluvy oprávnený konať za spoločnosť a zmluva nebola platne uzavretá.

Podľa jej názoru súd prvej inštancie mal povinnosť porovnať tvrdenie žalovaného o neoprávnenosti konať konateľa W. R. Odiase za cestovnú kanceláriu v danom čase so zápisom v Obchodnom registri aj bez návrhu.

Zákon č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoKaR,“ resp. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) je špeciálna norma riešiacia úpadok podnikateľov. Podľa § 3 ods. 1, 2 ZoKaR je dlžník v úpadku, ak je platobne neschopný alebo predĺžený. Právnická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 30 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažne záväzky viac ako jednému veriteľovi. Z dokumentov predložených ňou aj žalovaným vyplynulo, že cestovná kancelária Fantravel, s.r.o. je v úpadku. Svedčia tomu neuhradené záväzky voči Sociálnej poisťovni, či zdravotnej poisťovni, daňovému úradu, pohľadávky objednávateľov zájazdov v počte 435. Údaje o dlhoch Sociálnej poisťovni, zdravotnej poisťovni, daňovému úradu sú údaje z verejných zoznamov a registrov a túto skutočnosť nebola povinná preukazovať, pretože túto skutočnosť si mal zistiť súd prvej inštancie ex offu.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Uviedol, že považuje odvolanie v celom rozsahu za nedôvodné a rozsudok vo výroku za vecne a právne správny. Z odvolania nie je zrejmé, v čom mal súd prvej inštancie vec vo výsledku nesprávne právne posúdiť a čo by malo byť dôvodom na zrušenie rozsudku. Je pritom vylúčené dodatočne po skončení prvoinštančného konania (skončení dokazovania), čo do otázky posúdenia neplatnosti alternatívne platnosti uzatvorenej poisťnej zmluvy medzi ním a cestovnou kanceláriou Fantravel s.r.o., vykladať na jeho ťarchu prezentovanú argumentáciu žalobkyne o platnosti poisťnej zmluvy, pretože v priebehu vykonávaného dokazovania uvedená skutočnosť nebola rozporovaná zo strany žalobkyne, ale práve naopak v konaní bola žalobkyňou akceptovaná ako nesporná.

Ďalej poukázal na odôvodnenie rozsudku prvoinštančného súdu (ods. 7.), v zmysle ktorého dôkazné bremeno vo veci preukázania úpadku cestovnej kancelárie (aj vo veci platnosti samotnej poisťnej zmluvy) bolo na strane žalobkyne, ktoré ale v predmetnom súdnom konaní neunesla.

Podľa jeho názoru predmetný súdny spor nie je možné považovať za spotrebiteľský spor, nakoľko nejde o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ale ide tu o spor o poisťné plnenie, pričom v danom právnom vzťahu nevystupuje žalovaný ako dodávateľ.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrvala na odvolaní. Poukázala na to, že jej nebola doručená poisťná zmluva uzavretá medzi žalovaným a cestovnou kanceláriou, teda nemala možnosť oboznámiť sa s jej obsahom, čo malo za následok oslabenie možných prostriedkov procesnej obrany. V danej veci ide o spotrebiteľský spor, pretože „účastníkom“ sporu je spotrebiteľ a predmetom sporu je plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy - zmluvy o zájazde.

Oprávnenie osoby konať za spoločnosť ako konateľ je predmetom zápisu spoločnosti v obchodnom registri, je to teda skutočnosť, ktorá je predmetom zápisu v informačnom systéme verejnej správy - v obchodnom registri. Skutočnosť zverejnená vo verejne dostupnom registri (t.j. aj obchodný register) je zisteným skutkovým stavom a nie je potrebné ju dokazovať. Je teda evidentné, že skutočnosť, kto bol oprávnený v danom čase konať a podpisovať za cestovnú kanceláriu, súd prvej inštancie posúdil v rozpore so zápisom v obchodnom registri a na základe tohto nesprávneho posúdenia následne aj nesprávne rozhodol.

5. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP) vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Odvolací súd zdôrazňuje, že je viazaný podľa ustanovenia § 380 ods. 1 CSP odvolacími dôvodmi žalobkyne. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

8. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobkyňa nárok na zaplatenie sumy 1398,- Eur s príslušenstvom uplatnila v pozícii poistenej (objednávateľa zájazdu) na základe poisťnej zmluvy č. XXX XXXXXX týkajúcej sa poistenia zájazdu pre prípad úpadku cestovnej kancelárie uzavretej dňa 07. 11. 2015 medzi obstarávateľom zájazdu Fantravel s.r.o. ako poisťníkom a žalovaným ako poisťiteľom. Žalobkyňa dňa 19. 10. 2015 zaplatila cestovnej kancelárii preddavok ceny zájazdu, ktorý sa mal uskutočniť v období od 25. 02. 2016 do 04. 03. 2016, vo výške 1398,- Eur na základe Zmluvy o obstaraní zájazdu uzavretej dňa 28. 10. 2015 medzi žalobkyňou a cestovnou kanceláriou. Cestovná kancelária nevrátila žalobkyňi preddavok ceny zájazdu vo výške 1398,- Eur, hoci sa zájazd v období od 25. 02. 2016 do 04. 03. 2016 neuskutočnil.

9. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalobkyne odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa v odvolacom konaní neuviedla žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohla uplatniť v konaní pred okresným súdom a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 CSP na to, aby mohli byť relevantným odvolacím dôvodom.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní

(porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

12. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že na strane žalobkyne nebolo porušené jej právo na spravodlivý proces a to nesprávnym procesným postupom súdu.

13. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietala, že jej neboli doručené všetky prílohy pripojené žalovaným k odporu t.j. poisťná zmluva č. XXXXXXXX uzavretá medzi žalovaným a cestovnou kanceláriou Fantravel s.r.o. dňa 07. 11. 2015 (č.l. 37 - 43 spisu), odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa túto skutočnosť nenamietala v rámci prvoinštančného konania. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 30. 11. 2018 vykonal dôkaz v zmysle § 204 CSP oboznámením listinných dôkazov, a to okrem iných „na č.l. p.v. -39 poisťná zmluva č. XXXXXXXX zo dňa 07. 11. 2015,“ pričom žalobkyňa (prostredníctvom jej právneho zástupcu) nemala námietky k vykonanému dokazovaniu (viď. Zápisnica o pojednávaní zo dňa 30. 11.2018; č.l. 108-113 spisu).

14. Ďalej odvolací súd preverením elektronického doručovania príloh k odporu podľa identifikátora elektronického dokumentu (č.l. 50 spisu) zistil, že žalobkyňa zo strany Okresného súdu Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania boli dňa 30. 11. 2017 o 10. 41 hod. doručené i prílohy k odporu vrátane žalobkyňou namietanej poisťnej zmluvy zo dňa 07. 11. 2015, ktorá sa nachádzala v súbore „Plnomocenstvo.pdf,“ preto námietka žalobkyne o nedoručení poisťnej zmluvy a nemožnosti oboznámiť sa s jej obsahom v dôsledku nesprávneho procesného postupu prvoinštančného súdu, je nedôvodná.

15. Odvolací súd konštatuje, že poisťná zmluva je svojím charakterom synalagmatickým záväzkom, čo znamená, že vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán navzájom korelujú.

16. V dôsledku závažnosti poisťno-právneho vzťahu je pre právne úkony týkajúce sa poistenia zákonom stanovená písomná forma, ak nie je v zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak (§ 791 ods. 1 OZ). Pokiaľ teda poisťovňa vo svojich všeobecných podmienkach neustanovila, že pre právny úkon týkajúci sa poistenia nie je potrebná písomná forma, je písomná forma právneho úkonu podmienkou jej platnosti. Právny účinok, ktorý zákon, prípadne relevantné zmluvné dojednanie, spája s právnym úkonom, môže v takom prípade vyvolať jedine právny úkon v písomnej podobe.

17. Právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach robia tí, ktorí sú na to oprávnení zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou alebo zákonom (štatutárne orgány). Za právnickú osobu môžu robiť právne úkony aj iní jej zamestnanci alebo členovia, pokiaľ je to určené vo vnútorných predpisoch právnickej osoby alebo je to vzhľadom na ich pracovné zaradenie obvyklé.

18. Občiansky zákonník sankcionuje nedodržanie stanovenej písomnej formy neplatnosťou právneho úkonu, pričom rozlišuje medzi neplatnosťou absolútnou (§ 40 ods. 1 OZ) a neplatnosťou relatívnou podľa § 40a OZ, a to pre prípad, ak právny úkon nebol urobený vo forme požadujúcej zmluvnou dohodou. Keďže je pre právne úkony týkajúce sa poistenia zákonom stanovená písomná forma štandardne a dohodou zmluvných strán ju možno iba eliminovať, z daného vyplýva, že v prípade nedodržania písomnej formy právneho úkonu týkajúceho sa poistenia je následkom jeho absolútna neplatnosť.

19. V súvislosti s odvolacími námietkami žalobkyne odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa pred prvoinštančným súdom nenamietala, že v čase uzavretia poisťnej zmluvy medzi cestovnou kanceláriou Fantravel s.r.o. a žalovaným dňa 07. 11. 2015, jediným konateľom cestovnej kancelárie bol Q. P.,

narodený XX. XX. XXXX (W. R. Odiase nebol konateľom cestovnej kancelárie Fantravel s.r.o.), a to ani po vykonaní dokazovania prečítaním podstatného obsahu Výpisu z obchodného registra cestovnej kancelárie Fantravel s.r.o.. na pojednávaní dňa 30. 11. 2018 v zmysle ustanovenia § 204 CSP (viď. Zápisnica o pojednávaní zo dňa 30. 11. 2018; č.l. 108-113 spisu vrátane záznamu o pojednávaní zo dňa 30. 11. 2018 vyhotoveného prostredníctvom technického zariadenia určeným na zaznamenávanie zvuku uloženého v Registri súdnych spisov), pričom žalobkyňa v konaní pred prvoinštančného súdu nenamietala žalovaným tvrdené skutočnosti v odpore, t.j. že poisťná zmluva je neplatná z dôvodu, že ju neverifikoval vlastnoručným podpisom jediný konateľ cestovnej kancelárie - Q. P., narodený XX. XX. XXXX, a teda ju podpísala neoprávnená osoba. Táto skutočnosť medzi stranami nebola sporná.

20. Z Výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I vplynulo, že W. R. R., s trvalým pobytom F. K. XX/XX, B. XXXX, Y. republika) skončila jeho funkcia jediného konateľa dňa 31. 10. 2015 a od 01. 11. 2015 je jediným konateľom a teda štatutárnym orgánom Fantravel s.r.o. Q. P., s trvalým pobytom W.. D./W. F./ X.. D. XX, X.. D., Y., pričom žalobkyňa v prvoinštančnom konaní (ani v odvolacom konaní) nenamietala (ani nepreukázala), že W. R. R. bol oprávnený podpísať poisťnú zmluvu z iného titulu, než na základe výkonu funkcie konateľa cestovnej kancelárie (napr. v pozícii oprávneného zamestnanca).

21. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa vystupovala v konaní ako spotrebiteľka, ktorá mala byť poistenou v pozícii objednávateľa zájazdu na základe poisťnej zmluvy uzavretej medzi cestovnou kanceláriou a žalovaným. Spotrebiteľským sporom v zmysle § 290 CSP je totiž spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy ale aj súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Ak prvoinštančný súd zistil, že v posudzovanej veci došlo k nedodržaniu písomnej formy poisťnej zmluvy uzavretej dňa 07. 11. 2015 medzi Fantravel s.r.o. a žalovaným, čoho následkom je jej absolútna neplatnosť, nebol povinný ex offa vykonať ďalšie dôkazy, ktoré žalobkyňa v pozícii spotrebiteľky nenavrhol v zmysle § 295 CSP za účelom zistenia, či cestovná kancelária nevrátila žalobkyni (spotrebiteľke) zaplatený preddavok ceny zájazdu, ktorý sa neuskutočnil z dôvodu úpadku cestovnej kancelárie, pretože neboli nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Zároveň odvolací súd súhlasí s názorom prvoinštančného súdu, že samotná existencia dlhov sama o sebe neznamená, že cestovná kancelária je v úpadku, pretože nemusí ísť o neschopnosť uhrádzať svoje záväzky, ale o neochotu ich uhradiť. Odvolací súd konštatuje, že aj keď prvoinštančný súd nepovažoval spor za spotrebiteľský spor, táto skutočnosť nemala vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.

22. V súvislosti s hodnotením vykonaných dôkazov zo strany prvoinštančného súdu je potrebné uviesť, že odvolací súd je podľa § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Na základe toho odvolací súd v odvolacom konaní skúma (okrem splnenia procesných podmienok odvolacieho konania), či súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie a či skutkové zistenia, ku ktorým po takomto dokazovaní dospel, majú v prevedenom dokazovaní oporu. Ak zistí, že nebolo prevedené náležité dokazovanie (kde možno zaradiť i nevykonanie stranou sporu navrhovaného relevantného dôkazu), alebo ak zistí, že prvoinštančným súdom konštatovaný skutkový stav nemá oporu v prevedenom dokazovaní (nevyplýva z prevedených dôkazov) prípadne, ak má za to, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 384 ods. 1 CSP).

23. V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie, z neho získané dôkazy vyhodnotil podľa zákonných kritérií (§ 191 ods. 1 CSP) a na základe toho ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodnutí vychádzal. Odvolací súd v hodnotení dôkazov zo strany prvoinštančného súdu nezistil žiadny rozpor s princípmi formálnej logiky a so zákonnými procesnými pravidlami, a preto nepovažoval za potrebné ním prevedené dokazovanie opakovať, alebo doplniť.

24. Keďže žalobkyňa nepreukázala (neuniesla dôkazné bremeno), že jej vznikol nárok na poisťné plnenie voči žalovanému vo výške 1398,- Eur s príslušenstvom, súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobu žalobkyne zamietol.

25. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP) vrátane závislého výroku o trovách konania (druhý výrok), ktorý v zmysle aplikovanej zásady úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP považuje taktiež za správny.

26. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V predmetnom prípade bol v odvolacom konaní úspešný žalovaný, preto mu podľa vyššie uvedených ustanovení vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

27. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).